

“Why Aren’t There Any Theories of Political Economy Based on the Academic Foundation of the Third World?”: Hegemony and Academic Discrimination of Eurocentric Knowledge**

Weera Wongsatjachok*

Abstract

To answer this research question, “Why aren’t there any theories of political economy based on the academic foundation of the Third World?”, an approach of historiography of the discipline was used and this article argues that the knowledge of political economy in terms of “theory” has been dominated by Eurocentrism, both liberalism and Marxism, since the 18th and 19th centuries. Both liberalism and Marxism have relied on the science of methodologies and the path of historical materialism that are Eurocentrism. The theories lead to discrimination and scientific racism of knowledge on non-Eurocentric foundation of political economy in different way. The boundary of study, knowledge resources, and devalued non-Eurocentric knowledge are considered areas of study not theory. However, Eurocentric hegemony of political economy has been challenged by non-Eurocentric political economy through the introduction of “everyday politics.”

Keywords: *historiography of the discipline, Eurocentrism, non-Eurocentric foundation of political economy, hegemony, scientific racism.*

*Lecturer, Faculty of Political Science and Law, Burapha University. Saen Sook, Muang, Chonburi 20131. Email: weera.36448@gmail.com

**Received December 24, 2015 ; Accepted April 28, 2016

“ทำไมจึงไม่ค่อยมีทฤษฎีเศรษฐกิจ การเมืองจากฐานองค์ความรู้ ทางวิชาการในโลกที่สาม?: การครอบงำและการเลือกปฏิบัติทาง วิชาการจากความรู้แบบสำนักยุโรป เป็นศูนย์กลาง**

วีระ หวังสัจจะโชค*

บทคัดย่อ

บทความนี้เริ่มต้นจากการตอบคำถามที่ว่า “ทำไมจึงไม่ค่อยมีทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองจากฐานองค์ความรู้ทางวิชาการในโลกที่สาม” โดยข้อถกเถียงหลักในการตอบคำถามใช้กรอบการศึกษาแบบประวัติศาสตร์นิพนธ์ว่าด้วยระเบียบการศึกษา เพื่ออธิบายว่าองค์ความรู้ทางเศรษฐกิจการเมืองในฐานะ “ทฤษฎี” ถูกครอบงำโดยกลุ่มสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 18 ถึง 19 ทั้งในด้านของทฤษฎีฝั่งเสรีนิยมและมาร์กซิสต์ต่างมีชุดคำอธิบายจากยุโรปเป็นศูนย์กลางและอ้างว่าคำอธิบายดังกล่าวมีความเป็นสากล ทั้งในระดับความเป็นศาสตร์ด้วยวิธีวิทยาต่างๆ แบบเสรีนิยม และแบบแผนการพัฒนาการทางประวัติศาสตร์แบบมาร์กซิสต์จึงนำมาสู่การเลือกปฏิบัติและการเหยียดชนชั้นทางวิชาการต่อฐานองค์ความรู้ทางเศรษฐกิจการเมืองนอกสำนักยุโรป ทั้งขอบเขตการศึกษา ทรัพยากรทางวิชาการ และการลดทอนคุณค่าของการศึกษานอกพื้นที่ยุโรปให้เป็นเพียงอาณานิคมศึกษา อย่างไรก็ตาม การศึกษาเศรษฐกิจการเมืองบนฐานนอกสำนักยุโรปในกลุ่ม “การเมืองชีวิตประจำวัน” ได้ขึ้นมาท้าทายองค์ความรู้ที่ครอบครองอำนาจนำในทางทฤษฎีได้

คำสำคัญ: ประวัติศาสตร์นิพนธ์ว่าด้วยระเบียบการศึกษา, สำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง, ฐานของเศรษฐกิจการเมืองนอกสำนักยุโรป, การครอบครองอำนาจนำ, การเหยียดชนชั้นทางวิชาการ

*อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131. อีเมล weera36448@gmail.com

**ได้รับบทความ 24 ธันวาคม 2558; อนุมัติให้จัดพิมพ์ 28 เมษายน 2559

บทนำ

บทความนี้พยายามแสวงหาคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “ทำไมจึงไม่ค่อยมีทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองจากฐานองค์ความรู้ทางวิชาการในโลกที่สาม” โดยมีความคิดต่อยอดจากงานของ Acharya and Buzan (2007) และ Chen (2011) ที่พยายามตอบว่าทำไมถึงไม่มีทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เป็นทฤษฎีที่ไม่ใช่ตะวันตก (Non-Western theory) และงานของ Hobson (2004) ที่พยายามอธิบายการสร้างความคิดเห็นทางองค์ความรู้ที่ตะวันตกมีต่อองค์ความรู้ตะวันออก จนนำมาสู่ความคิดเรื่องเศรษฐกิจการเมืองสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง (Eurocentrism)

ข้อถกเถียงหลักของบทความนี้ใช้กรอบการศึกษาแบบประวัติศาสตร์นิพนธ์ว่าด้วยระเบียบการศึกษา (Historiography of the discipline) เพื่ออธิบายว่าองค์ความรู้ทางเศรษฐกิจการเมืองในฐานะ “ทฤษฎี” ถูกครอบงำโดยกลุ่มสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางทั้งในด้านของทฤษฎีฝั่งเสรีนิยมและมาร์กซิสต์ ต่างมีชุดคำอธิบายจากยุโรปเป็นศูนย์กลางและอ้างว่าคำอธิบายดังกล่าวมีความเป็นสากล (Universalism) เหตุนี้เป็นเช่นนี้เพราะการผลิตทฤษฎีที่มียุโรปเป็นศูนย์กลางสอดคล้องกับความขัดแย้งในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ระหว่างตะวันตก (The West) กับโลกที่สาม (The rest) ซึ่งความพยายามครอบงำทางทฤษฎีดังกล่าวทำให้เห็นถึงอำนาจของวัฒนธรรมทางวิชาการของตะวันตกที่ขยายตัว ทำให้การศึกษาในประเทศโลกที่สามยึดติดกับทฤษฎีฝั่งยุโรป หรือในอีกทางหนึ่งได้มีการเบียดบังงานผลิตทางวิชาการจากโลกที่สามให้อยู่นอกอาณาบริเวณของ “ทฤษฎี” ทางวิชา ที่เรียกว่าเป็นความลำเอียงทางยุโรป (Eurocentric bias)

บทความนี้แบ่งโครงสร้างออกเป็นสามประเด็นหลัก โดยส่วนแรกจะกล่าวถึงกรอบการศึกษาในงาน

ชิ้นนี้ที่ใช้ประเด็นในเรื่องของการครอบครองอำนาจนำ (Hegemony) มาศึกษากับการสร้างความรู้ที่ถูกครอบงำโดยสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง ส่วนต่อมาจะกล่าวถึงจุดกำเนิดและการแบ่งแยกของสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางที่พยายามสร้างความเหนือกว่าของ “ทฤษฎี” ในการศึกษาเศรษฐกิจการเมือง และส่วนสุดท้ายจะอธิบายถึงวิธีการเลือกปฏิบัติทางวิชาการของสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง ประกอบไปด้วยการสร้างความคิดเห็นกว่าของความรู้ตะวันตก การเลือกปฏิบัติในด้านข้อจำกัดของทรัพยากรทางวิชาการ และการเลือกปฏิบัติด้วยการมองการศึกษา “นอกยุโรป” ให้กลายเป็นเพียง “อาณาบริเวณศึกษา”

การครอบงำทางวิชาการและเป้าหมายในการครองอำนาจนำ

บทความนี้ มองการสร้างทฤษฎีภายใต้กรอบความคิดของ Robert Cox ในประเด็นที่ว่า ทฤษฎี คือ สิ่งที่มีไว้สำหรับใครสักคนและเพื่อเป้าหมายอะไรสักอย่างเสมอ (Theory is always for someone, and for some purpose) (Cox 1986, 207) โดยการศึกษาของ Cox มององค์ความรู้ผ่านกรอบทฤษฎีวิพากษ์ (Critical theory) ที่เห็นว่าการสร้างทฤษฎีมีปฏิสัมพันธ์กับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งแต่ละทฤษฎีมีอุดมการณ์และเป้าหมายต่อสถานการณ์เฉพาะบางอย่าง โดยกลุ่มทฤษฎีวิพากษ์เป็นทฤษฎีแบบแก้ปัญหา (Problem-solving theory) ว่ามีเป้าหมายเฉพาะและถูกครอบงำด้วยอุดมการณ์บางอย่าง ในขณะที่ทฤษฎีวิพากษ์พยายามมองกระบวนการสร้างทฤษฎีของแต่ละมุมมองของนักทฤษฎี (From the theorizing process to theorist's perspectives) (Horkheimer 1982, chapter 7) ดังนั้น เป้าหมายสูงสุดของทฤษฎี คือ การสร้างความเป็นสถาบันให้กับคำอธิบายในการลักษณะสถานะเดิม (Status quo)

และรักษาเสถียรภาพของมหาอำนาจในการครองอำนาจนำ (Hegemony) เพื่อให้ภาคส่วนอื่นๆ ยอมรับและเชื่อฟัง (Consent) องค์ความรู้ดังกล่าว เพื่ออำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองของมหาอำนาจดังกล่าว (Thomas 2009, 137)

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประวัติศาสตร์กับทฤษฎีภายใต้งานของ Cox ได้มองว่าการสร้างทฤษฎีในลักษณะของการครอบครองอำนาจนำของระเบียบโลกสหรัฐอเมริกาเกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ด้วยการศึกษารูปแบบปฏิฐานนิยม (Cox 1996, 136) โดยกลุ่มทฤษฎีทางเศรษฐกิจการเมืองหลักที่ถูกโจมตีคือสำนักการทำให้เป็นสมัยใหม่ (Modernization theory) และการเกิดขึ้นของกลุ่มนักรัฐศาสตร์อเมริกันอย่างงานของ Lipset (1959) และรวมถึงงานยุคใหม่อย่างงานของ Inglehart and Welzel (2005) เช่นกัน และงานของ Rueschemeyer, Stephens and Stephens (1992, 1) ที่มองว่าประชาธิปไตยคือคุณสมบัติของระบอบการเมืองในระบบทุนนิยม ซึ่งสอดคล้องกับการครอบครองอำนาจนำในการพัฒนาทุนนิยม

อย่างไรก็ดี บทความนี้เห็นว่าข้อเสนอของ Cox ยังไม่ครอบคลุมการอธิบายเศรษฐกิจการเมืองคลาสสิกที่ต้องอิงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ให้ไกลกว่านั้น โดยบทความนี้ได้อิงข้อโต้แย้งของ Hobson (2013a) ที่ใช้กรอบประวัติศาสตร์นิพนธ์ว่าด้วยระเบียบการศึกษา (Historiography of the discipline) มองว่าการมองเศรษฐกิจการเมืองต้องย้อนไปถึงประวัติศาสตร์ในช่วงกลางศตวรรษที่ 18 ในช่วงที่อังกฤษยังครองอำนาจนำทางเศรษฐกิจ โดยช่วงเวลาดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้นของอภิมหาอรรถกถาอธิบายสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง (Eurocentric metanarratives) ที่เป็นฐานให้กับทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองจนถึงปัจจุบัน โดยทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองถูกมองว่าเป็นการ

ครอบงำของสำนักยุโรป อันเนื่องมาจากคำอธิบายที่เชื่อมโยงกับการเมืองแบบจักรวรรดินิยม (Imperialist politics) ที่มีความลำเอียงโดยยึดยุโรปเป็นหลัก (Eurocentric bias) (Hobson 2013b, 1056)

ข้อเสนอของ Hobson สอดคล้องกับความขัดแย้งที่ดำรงอยู่ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 จนถึงปัจจุบัน ที่มีความขัดแย้งทางวัฒนธรรมระหว่างตะวันตก (The West) กับโลกที่สาม (The rest) (Huntington 1996) โดยการสร้างทฤษฎีในการอธิบายเศรษฐกิจการเมืองได้สอดคล้องกับการครอบงำของตะวันตกซึ่งบทความนี้จะเรียกว่าเป็นความลำเอียงที่ยึดยุโรปเป็นศูนย์กลาง (Eurocentric bias) ที่รวมทั้งทฤษฎีฝั่งเสรีนิยมและมาร์กซิสต์ (Hobson 2012, 33) ดังจะกล่าวในส่วนต่อไป

ประวัติศาสตร์นิพนธ์ว่าด้วยระเบียบการศึกษาเศรษฐกิจการเมือง: การเกิดขึ้นของทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองแบบ “สำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง” ทั้งจากกลุ่มเสรีนิยมและมาร์กซิสต์

ภายใต้คำอธิบายประวัติศาสตร์และการก่อตัวของเศรษฐกิจการเมืองสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางสามารถเริ่มนับได้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1760 (Hobson, 2013a, 1025) โดยได้โต้แย้งกับการแบ่งสำนักทางเศรษฐกิจการเมืองสามารถดูได้จากการแบ่งกลุ่มการศึกษาเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ (International Political Economy, IPE) ในงานของ Cohen (2007, 200) มองว่าการแบ่งสำนักออกเป็นสำนักอเมริกาและอังกฤษเกิดขึ้นหลังปี ค.ศ. 1970 เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับวิกฤต

เศรษฐกิจในช่วงเวลาดังกล่าว ที่สำนักอเมริกาจะเน้นในด้านของการทำวิจัยด้วยวิธีวิทยาที่เป็นวิทยาศาสตร์ ในขณะที่สำนักอังกฤษเน้นการศึกษาโดยใช้กรอบวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์เป็นหลัก

เหตุที่ Hobson (2013a, 1036-1038) ต้องเริ่มนับการก่อตัวของเศรษฐกิจการเมืองสำนักยุโรปตั้งแต่ปี ค.ศ. 1760 เพราะเป็นช่วงของการตีพิมพ์ผลงานของ Adam Smith เรื่อง Lectures on Jurisprudence ในปี ค.ศ. 1762 ที่ได้พัฒนาองค์ความรู้เรื่องของการคิดที่เป็นสากลของการพัฒนา (A universalist conception of development) และงานสำคัญเรื่อง An inquiry into the nature and causes of the wealth of nations ในปี ค.ศ. 1776 และเป็นช่วงการถกเถียงเกี่ยวกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของอังกฤษในช่วงความถดถอยของความคิดพาณิชย์นิยม (Mercantilism) และการเติบโตของทุนนิยม (Capitalism) และในงานดังกล่าวได้สร้างตัวแบบทุนนิยมของยุโรปว่าเป็นแบบแผนการพัฒนาที่เป็นสากล (A Eurocentric provincial model masquerades as the universal)

Hobson (2013a, 1034-1043) ได้จำแนกอิทธิพลทางประวัติศาสตร์ในการเติบโตของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและสร้างอำนาจนำของอังกฤษในช่วงกลางศตวรรษที่ 18 และศตวรรษที่ 19 ที่พื้นฐานให้กับการพัฒนาทฤษฎีทางเศรษฐกิจการเมืองที่มียุโรปเป็นศูนย์กลางอยู่ 3 ชุดหลักคือ

1) งานของ Adam Smith ที่พัฒนาแนวคิดให้กับกลุ่มทุนนิยมและเสรีนิยม ในงาน 2 ชิ้นข้างต้นได้เป็นฐานให้กับแนวคิดเสรีนิยมและเป็นฐานให้กับคำอธิบายของทฤษฎีทำให้เป็นสมัยใหม่ โดยมองว่าที่มาของการเติบโตของเศรษฐกิจยุโรปต้องอาศัยสามส่วนสำคัญ คือ การแบ่งงานกันทำ ระดับในการ

แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ และระดับในการสะสมทุน

2) งานของ Friedrich List ที่พัฒนาแนวคิดแบบชาตินิยม (Nationalism) ในงานชื่อ The national system of political economy โดยสร้างแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของรัฐชาติและอำนาจทางการเมืองในการพัฒนาเศรษฐกิจให้ประสบความสำเร็จ ซึ่ง Hobson (2013a, 1039) มองว่าเป็นฐานแนวคิดในการอธิบายลัทธิจักรวรรดินิยม (Imperialism) ให้กับอังกฤษ เพราะงานของ Friedrich List มองว่าการพัฒนาเศรษฐกิจให้ประสบความสำเร็จต้องมาจากรัฐชาติที่มีอารยธรรมพัฒนาแล้ว (The civilized nations) ในขณะที่รัฐชาติที่ไร้อารยธรรม (The uncivilized nations) ไม่สามารถสร้างความเจริญเติบโตให้กับเศรษฐกิจได้

3) งานของ Karl Marx ที่พัฒนาแนวคิดมาร์กซิสต์คลาสสิก (Classical Marxism) ด้วยปรัชญาแบบวัตถุนิยมวิภาษวิธีเชิงประวัติศาสตร์ (Dialectical historical materialism) ในการวิพากษ์แนวคิดเสรีนิยมและแนวคิดสังคมนิยมสำนักอื่นๆ ด้วยการอธิบายพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ยุโรป ว่าด้วยวิธีการผลิตและความสัมพันธ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเมืองจากยุคฟิวดัลสู่ยุคทุนนิยม

ด้วยเหตุนี้งานของ Hobson (2013a, 1031) นับรวมทั้งฝั่งอังกฤษและอเมริกา เป็น “สำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง” (Eurocentrism) เพราะเห็นว่ารากฐานในการศึกษาเศรษฐกิจการเมืองการศึกษาแนวคิดจากกลางศตวรรษที่ 18 และศตวรรษที่ 19 มาจากกลุ่มนักทฤษฎีสำนักรูปยุโรปทั้งสิ้น ทั้งจากกลุ่มนักทฤษฎีเสรีนิยมและนักทฤษฎีมาร์กซิสต์ โดยด้านหนึ่งนักทฤษฎีฝั่งเสรีนิยม ฐานความคิดหลักมาจาก

Adam Smith, Thomas Malthus, David Ricardo, James Mill และ John Stuart Mill เป็นต้น และการพัฒนาต่อไปเป็นรูปแบบของเศรษฐกิจการเมืองที่ใช้แก้ปัญหา (Problem-solving political economy) เช่น งานของ Kindleberger (1970) ที่เชื่อมโยงเศรษฐศาสตร์กับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และงานของ Tullock (1967) และ Caves (1976) ที่ทำการศึกษาทางเลือกสาธารณะและค่าเช่าทางการเมือง เป็นต้น โดยกลุ่มนี้ถูกมองว่าเป็นสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางแบบชัดแจ้ง (Manifest Eurocentrism) ที่ส่งเสริมการศึกษาด้วยองค์ความรู้ที่มีรากฐานจากยุโรปเป็นหลักด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์และมีลักษณะที่พยายามครอบงำการศึกษาสำนักอื่นๆ

อีกด้านหนึ่ง นักทฤษฎีมาร์กซิสต์ มีรากมาจากการศึกษาของ Karl Marx และ Friedrich Engels ศึกษาเศรษฐกิจการเมืองจากสมมุติฐานพื้นฐานในการสร้างประวัติศาสตร์โดยยุโรปเป็นศูนย์กลาง (A Eurocentric view of history) ทั้งในด้านของตรรกะแบบวัตถุนิยมเชิงประวัติศาสตร์ของกลุ่มมาร์กซิสต์คลาสสิก เช่น Lenin Trotsky และงานของกลุ่มมาร์กซิสต์ใหม่อย่าง Wallerstein ก็ต่างมีรูปแบบการอธิบายพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และการต่อสู้ทางชนชั้นบนกรอบการวิเคราะห์แบบอายุยุโรปเป็นศูนย์กลางในกรณีศึกษาและมองว่าพัฒนาการของยุโรปมีลักษณะเป็น “สากล” (Hobson 2013a, 1033)

ทั้งนี้ รวมถึงงานของ Frank (1967) ที่แม้จะเป็นการศึกษาทฤษฎีพึ่งพา (Dependency theory) ด้วย

ปัญหาจากกรณีโลกที่สามอย่างชิลีและบราซิล แต่รูปแบบคำอธิบายกลับอยู่ภายใต้โลกทัศน์แบบมาร์กซิสต์ใหม่ ซึ่งยังมีลักษณะของการเป็นสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางแบบซ่อนเร้น (Subliminal Eurocentrism) โดยกลุ่มนี้จะมีคำอธิบายที่ต่อต้านจักรวรรดินิยม แต่คำอธิบายยังใช้รูปแบบวิธีศึกษาที่มีพัฒนาการหลักเป็นองค์ความรู้แบบยุโรปอยู่ เช่น การอธิบายพิวคัสในลาตินอเมริกาและการเข้ามาของทุนนิยมด้วยคำอธิบายประวัติศาสตร์แบบเส้นตรงของการเปลี่ยนแปลงสู่ทุนนิยมในยุโรป (Hobson 2013a, 1042)

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงการเหยียดและแบ่งชนชั้นทางองค์ความรู้ (Scientific racism) ซึ่งให้เห็นว่าสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางมองตนเองว่าเป็น “ทฤษฎี” ที่อธิบายด้วยวิทยาศาสตร์อย่างเป็นสากล ไม่ว่าจะด้วยสถิติ ตัวแบบ หรือกรอบการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ ในขณะที่สำนักนอกยุโรปเป็นเพียงอาณาบริเวณศึกษาที่อธิบายได้เฉพาะเฉพาะพื้นที่และเวลาด้วยการดูคุณลักษณะเฉพาะต่างๆ ซึ่งนักวิชาการสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางเห็นว่าตนมีอิสระในการทำงาน ในขณะที่การผลิขององค์ความรู้ของสำนักยุโรปยังต้องพึ่งพิงกับรัฐ รวมไปถึงหลักการในการมองความสัมพันธ์ระหว่างภาคสาธารณะและเอกชน ที่สำนักยุโรปได้แบ่งแยกความสัมพันธ์ชัดเจน ในขณะที่พื้นที่ของภาคสาธารณะและเอกชนในองค์ความรู้ของสำนักยุโรปยังไม่ชัดเจน ทั้งนี้ การแบ่งดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อบอกว่าสำนักยุโรปมีความเหนือกว่าในการผลิตทฤษฎีมากกว่าองค์ความรู้ของสำนักยุโรป

ตารางที่ 1 โลกทัศน์การเหยียดและแบ่งชนชั้นทางองค์ความรู้ของสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง

ประเด็น	องค์ความรู้สำนักยุโรป	องค์ความรู้นอกสำนักยุโรป
องค์ความรู้	ทฤษฎี	อาณานิคมศึกษา
ญาณวิทยา	วิทยาศาสตร์และสากล ¹	เฉพาะพื้นที่และเวลา
วิธีการศึกษา	วิธีแบบวิทยาศาสตร์ และพัฒนาการทางประวัติศาสตร์	คุณลักษณะเฉพาะของอัตวิสัย พิธีกรรม อารมณ์ และศาสนา
ฐานะของนักวิชาการ	อิสระ	พึ่งพิงกับรัฐ
ความสัมพันธ์ระหว่างภาค สาธารณะและเอกชน	แบ่งแยกระหว่างภาคสาธารณะ และเอกชน	ยังไม่มี การแบ่งพื้นที่ของ ภาคสาธารณะและเอกชน

ที่มา: เรียบเรียงจาก Hobson (2004, Chapter 1; 2006, 60-76)

ดังนั้น ในด้านการของผลิต “ทฤษฎี” ของ เศรษฐกิจการเมืองนำมาสู่การเกิดขึ้นของปรากฏการณ์ อภิมหาอรรถกถาอธิบายแบบยิดยุโรปเป็นศูนย์กลาง และเหยียดพื้นที่อื่น (Eurocentric and racist metanarratives) ที่สามารถเป็นได้ทั้งทฤษฎีที่สนับสนุนทุนนิยม เสรีและทฤษฎีต่อต้านจักรวรรดินิยมแบบมาร์กซิสต์ (Hobson 2012, 13) อันเชื่อมโยงกับในส่วนต่อไปที่จะ กล่าวถึงการเลือกปฏิบัติที่สำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง มีต่อองค์ความรู้ทางเศรษฐกิจการเมืองนอกสำนัก ยุโรป

การเลือกปฏิบัติทางวิชาการต่อฐาน องค์ความรู้ทางเศรษฐกิจการเมือง นอกสำนักยุโรป

การสร้างทฤษฎีและการศึกษาบนฐานของ เศรษฐกิจการเมืองนอกสำนักยุโรป (Non-Eurocentric foundation of political economy) ต้องเผชิญกับสภาวะ

ครอบครองอำนาจนำจากสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง และท่ามกลางความซับซ้อนของคำอธิบายในแต่ละ ทฤษฎีและวิธีวิทยา นำมาสู่การเลือกปฏิบัติในทาง วิชาการสามารถจำแนกออกเป็นสามประเด็นหลัก ดังนี้

การเลือกปฏิบัติทางองค์ความรู้และ ขอบเขตของวิชาการที่เหนือกว่าของสำนัก ยุโรป

การเลือกปฏิบัติในด้านขององค์ความรู้เกี่ยวกับ เศรษฐกิจการเมืองมาจากฐานความคิดพื้นฐานใน เรื่องของการพัฒนาให้เป็นสมัยใหม่ (Modernization) และกระบวนทัศน์การพัฒนา (Development paradigm) โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานสำนักยุโรปในกลุ่มของ Weberian และ Hegelian ที่สร้าง “ความเหนือกว่า” (Superiority) ในทางวิชาการของสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง โดยงาน ของ Gunaratne (2009) ได้ชี้ให้เห็นปัญหาทางวิชาการ ที่กลุ่มโลกตะวันตกมองศาสตร์ของตัวเองเป็นศูนย์กลาง

¹กรณีของ “วิทยาศาสตร์” ฝ่ายเสรีนิยมอธิบายว่าการศึกษาค้นคว้าของตนเป็นองค์ความรู้ทางทฤษฎีที่ผ่านการพิสูจน์ด้วยวิธีการทาง วิทยาศาสตร์ และฝ่ายมาร์กซิสต์ก็ประกาศตัวเองเช่นกันว่าการศึกษากลุ่มตนเป็นวัตถุนิยมทางวิทยาศาสตร์

(Center) และศาสตร์จากกลุ่มประเทศอื่นเป็นชายขอบ (Periphery) และยึดหลักการแบบสากลนิยมยุโรปว่าเป็นหลักการทั่วไปโดยสากล (European universalism as universal universalism)

ทั้งนี้ อันเนื่องมาจากการสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศฝั่งยุโรปที่มีขึ้นตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 18 นำมาสู่การผลิตองค์ความรู้ชุดหนึ่งที่กล่าวอ้างว่ามีความเหนือกว่าองค์ความรู้ชุดอื่นที่มีฐานมาจากพื้นที่นอกยุโรป หรือกล่าวอย่างง่ายคือประเทศที่สามารถมีการผลิตทางความรู้ (Knowledge production) ต้องเป็นประเทศที่มีอำนาจทางความรู้ (Knowledge power) ซึ่งการจะมีอำนาจดังกล่าวได้ต้องมาจากประเทศที่มีอำนาจหลักในระบบเศรษฐกิจและการเมืองโลก (Chen 2011, 13)

อย่างไรก็ดี งานของ Hobson (2004) และ Gunaratne (2009) พยายามชี้ให้เห็นถึงทางเลือกทางวิชาการของฝั่งตะวันออกที่สามารถขึ้นมาท้าทายสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางได้ ทั้งแนวความคิดแบบขงจื้อ การสร้างรัฐที่เข้มแข็งแบบจีน และปรัชญาพุทธศาสนาในการศึกษาเศรษฐกิจการเมือง ถึงกระนั้นแล้ว งานของฝั่งตะวันออกจึงเป็นเพียงกระแสท้าทายและไม่ได้ถูกยอมรับในฐานะที่เป็น “ทฤษฎี” ที่มีวิธีวิจัยและมีความเป็นศาสตร์ที่ชัดเจน

นอกจากนี้ บางกรณีมองว่าการศึกษาในทางทฤษฎีมีความลำเอียงจากกลุ่มนักทฤษฎีสัมัยใหม่แบบฆราวาส (The modernist secularist bias) โดยงานของ Al-Ghazali (2008) ชี้ให้เห็นถึงความลำเอียงจากแวดวงวิชาการเสรีนิยมในฝั่งตะวันตก ที่มองการศึกษาทางสังคมศาสตร์ในลักษณะที่เน้นเพียงประจักษ์นิยม (Empiricism) และการรับรู้ทางวัฒนธรรมแบบวัตถุวิสัย (Cultural perception of objectivism) บนฐานของยุโรปเป็นศูนย์กลาง และละเลยการศึกษาในมิติของอารมณ์

และอัตตา (Subjective and emotional dimensions) ดังนั้น การเลือกปฏิบัติและความลำเอียงของสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางทำให้ขอบเขตทางวิชาการในลักษณะของ “ทฤษฎี” ถูกจำกัดไว้ที่ฝั่งยุโรปมากกว่าจะมาสู่การศึกษาในพื้นที่อื่นๆ

การเลือกปฏิบัติในข้อจำกัดของ ทรัพยากรทางวิชาการ

ภายใต้กรอบประวัติศาสตร์นิพนธ์ว่าด้วยระเบียบการศึกษา ข้อจำกัดทางทรัพยากรทางวิชาการในพื้นที่นอกยุโรปเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากลักษณะวงวิชาการที่เป็นการเมืองแบบยึดติดกับอารยธรรมยุโรปเป็นศูนย์กลาง (Eurocentric closed civilizational politics) โดยทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมืองในกลุ่มนี้จะเน้นในเรื่องของระเบียบวิธีวิทยาแบบปฏิฐานนิยมและเชิงปริมาณ (Positivist and quantitative methodology) และพยายามพัฒนาการวิจัยที่เน้นวิทยาศาสตร์อย่างเข้มงวด (Scientifically rigorous research) ผ่านการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ (Hobson 2013b, 1057) ซึ่งเห็นได้ชัดในสำนักเสรีนิยม และบางแง่มุมของสำนักมาร์กซิสต์ยังคงยืนยันตนเองเสมอว่ามีปรัชญาการวิเคราะห์ที่เป็นวิทยาศาสตร์วิภาษวิธี

สภาพการเมืองแบบยึดติดกับอารยธรรมยุโรปเป็นศูนย์กลางส่งผลทำให้เกิดข้อจำกัดเรื่องของทรัพยากรทางวิชาการใน 3 ด้านสำคัญ คือ

1) ข้อจำกัดในด้านของผู้ผลิตความรู้ นักวิชาการที่ไม่ใช่ยุโรปพยายามเน้นการใช้ทฤษฎีของฝั่งยุโรป ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเสรีนิยมหรือมาร์กซิสต์มากกว่าที่จะใช้ประสบการณ์จากพื้นที่ที่ไม่ใช่ยุโรปในการสร้างแนวทางการวิเคราะห์ใหม่ให้กับการศึกษาเศรษฐกิจการเมือง (Bilgin 2008)

2) ข้อจำกัดในด้านของผู้รับความรู้ การผลิตองค์ความรู้ที่มีฐานมาจากเศรษฐกิจการเมืองนอกสำนักยุโรป ย่อมได้รับความนิยมน้อยกว่าองค์ความรู้ที่มีจากฝั่งยุโรป ทั้งนี้งานของ Chen (2011, 6) ซึ่งในประเด็นนี้ว่าการทฤษฎีนอกพื้นที่ตะวันตก ไม่ใช่เพียงต้องการฐานจากประสบการณ์และวิธีคิดจากนักวิชาการผู้ผลิตความรู้เท่านั้น แต่ต้องอาศัยการยอมรับจากผู้รับ/บริโภครู้อย่างนักวิชาการและวงการวิชาการด้วย

3) ข้อจำกัดในด้านของพื้นที่ ทั้งในเวทีวิชาการ การประชุมระดับนานาชาติ และวารสารนานาชาติ ต่างมีลักษณะที่ยอมรับกับทฤษฎีที่มาจากสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางเป็นหลัก เช่น วารสารหลักของทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองอย่าง *Review of International Political Economy*, *New Political Economy* และ *New Left Review* ต่างต้องการข้อถกเถียงที่มีฐานจากกลุ่มเสรีนิยมและมาร์กซิสต์ ในลักษณะทฤษฎีจากฝั่งยุโรปเป็นศูนย์กลาง และตัวอย่างที่ชัดเจนอย่างวารสาร *American Political Science Review* (APSR) ที่มีการทำสถิติว่าบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารช่วงปี ค.ศ. 1991-2000 จำนวนร้อยละ 74 มาจากบทความที่เป็นการศึกษาเชิงประจักษ์ทางสถิติและเชิงปริมาณ ส่วนที่เหลือมีเพียงร้อยละ 25 ที่มาจากการงานเกี่ยวกับทฤษฎีการเมืองและร้อยละ 1 มาจากอาณานิคมศึกษาที่ใช้วิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพในการดูลักษณะเฉพาะของพื้นที่สถาบัน หรือรัฐบาลต่างๆ (Stewart 2003) จนอาจกล่าวได้ว่าวารสาร APSR กลายมาเป็นตัวชี้วัดมาตรฐานสำหรับการตีพิมพ์ในทางรัฐศาสตร์ว่าต้องเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ส่วนวิธีการศึกษาแบบอื่นถือว่าไม่มีประโยชน์ (Steinmo 2005, 295)

สืบเนื่องจากประเด็นที่สาม ข้อจำกัดในด้านทรัพยากรทางวิชาการเชิง “พื้นที่” นำมาสู่การเคลื่อนไหวที่เรียกว่า Perestroika Movement ในปี ค.ศ. 2000 ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวในกลุ่มของนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์อเมริกันร่วมกันลงนามในชื่อ “Mr. Perestroika” และส่งจดหมายไปยัง *American Political Science Review* ในหัวข้อเรื่อง “On the irrelevance of APSA and APSR to the study of Political Science!” ได้ตั้งคำถามว่าเหตุใดบทความในวารสารถึงมีเพียงวิธีวิทยาเดียวอย่างสถิติและทฤษฎีเกมที่ได้รับการยอมรับ แต่กลับละเลยในเรื่องของประวัติศาสตร์การเมือง ประวัติศาสตร์ระหว่างประเทศ สังคมวิทยาการเมือง วิธีวิทยาแบบการตีความ อาณานิคมศึกษา ทฤษฎีวิพากษ์ และความคิดหลังสมัยใหม่ (Perestroika 2000) ทั้งนี้ เพื่อพยายามเปลี่ยนแปลงการชุมชนทางวิชาการในการสร้างความหลากหลายในองค์ความรู้และวิธีการศึกษา (Epistemological and methodological pluralism) และพัฒนาเครื่องมือในการศึกษาการเมืองให้หลากหลาย เพื่อลดการครอบครองอำนาจนำของระเบียบวิธีการศึกษาที่เน้นในเรื่องการวิเคราะห์สถิติเชิงปริมาณ (Laitin 2003, 163)

ดังนั้น ข้อจำกัดในด้านทรัพยากรทางวิชาการขององค์ความรู้ที่มีฐานมาจากพื้นที่ยุโรป ยังคงเป็นเพียงประเด็นท้าทาย แต่ภาพรวมของทฤษฎีและทรัพยากรต่างๆ กลับรวมศูนย์อยู่กับกลุ่มทฤษฎีฝั่งยุโรปเป็นหลัก จนอาจเรียกได้ว่าเป็นการครอบครองอำนาจนำในระเบียบวิธีการศึกษา (The disciplinary hegemony) ของการศึกษาในเชิงปริมาณและวิธีคิดแบบวิทยาศาสตร์ธรรมชาติในการศึกษาเศรษฐกิจการเมือง

การเลือกปฏิบัติต่อองค์ความรู้โลกที่สามให้เหลือเพียง “อาณาบริเวณศึกษา”

ในแง่มุมของเศรษฐกิจการเมืองการศึกษาในสำนักของ “นักทฤษฎี” (Theorist) ถูกมองว่ามีความเหนือกว่าการศึกษาแบบ “อาณาบริเวณศึกษา” (Area studies) โดยงานของ Bates (1996) นักเศรษฐกิจการเมืองเชิงสถาบัน ได้กล่าวถึงความเหนือกว่าของทฤษฎีด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีกฎระเบียบในการวิจัยชัดเจน และไม่ถูกผูกมัดด้วย “บริบททางสังคม” การศึกษาในลักษณะของการสร้าง “ทฤษฎี” จึงเป็นการผลิตองค์ความรู้ที่มีความเป็นสากลเหนือกว่าการศึกษาในลักษณะของอาณาบริเวณศึกษาที่ไปยึดติดกับการศึกษาแบบมนุษยศาสตร์ในเรื่องของประวัติศาสตร์ ภาษา วัฒนธรรม และกรอบการวิเคราะห์ต่างๆ ในเรื่องของการตีความ (Interpretivist approaches) นอกจากนี้ Bates (1997, 1) ยังได้เน้นว่าในทางวิชาการมีความเห็นร่วมกันว่าอาณาบริเวณศึกษา “ล้มเหลวในการผลิตองค์ความรู้ที่เป็นสังคมศาสตร์”

คำวิจารณ์ของ Bates ได้ส่งผลกระทบอย่างมากต่อกลุ่มนักวิชาการสายสังคมศาสตร์และเศรษฐกิจการเมืองที่เน้นในเรื่องของอาณาบริเวณศึกษา อันนำไปสู่ข้อถกเถียงในเรื่องของการศึกษาระหว่างสำนัก “ทฤษฎี” และ “อาณาบริเวณศึกษา” โดยงานของ Graham and Kantor (2007) ได้ออกมาปกป้ององค์ความรู้แบบอาณาบริเวณศึกษาในฐานะที่เป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะพื้นที่ และวิจารณ์การศึกษาด้วยสถิติเชิงปริมาณ การคำนวณตัวเลข และวิทยาศาสตร์ทางสังคมว่าไม่ได้มีลักษณะที่เป็นสากลตามที่กล่าวอ้าง โดยวิจารณ์เพิ่มเติมว่านักสังคมศาสตร์พยายามที่จะเป็น “วิทยาศาสตร์” มากกว่านักวิทยาศาสตร์และนักคณิตศาสตร์ที่เห็นข้อจำกัดของการใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ

นอกจากนี้ Bent Flyvbjerg (2001) ได้เขียนงานเรื่อง *Making social science matter* เพื่อวิจารณ์ว่าการศึกษาสังคมศาสตร์ถูกผูกมัดกับวิธีการแบบวิทยาศาสตร์ และได้เสนอทางออกด้วยการปกป้องการศึกษาเชิงปริมาณและอาณาบริเวณศึกษา ที่มององค์ความรู้และวิธีวิจัยเป็นแบบพหุนิยม (Pluralism) ซึ่งในส่วนนี้ทำให้งานของ Flyvbjerg สอดคล้องกับข้อเรียกร้องในกลุ่มของ Perestroika movement ด้วย

ในแง่ของงานเศรษฐกิจการเมืองนอกสำนักยุโรป สามารถเห็นตัวอย่างได้จากงานในสายของการเมืองในชีวิตประจำวัน (Everyday politics) ที่เป็นเพียง “อาณาบริเวณศึกษา” มากกว่าที่จะเป็น “ทฤษฎี” เช่น งานของ James C. Scott (1985) เรื่อง *Weapons of the weak: Everyday forms of peasant resistance* ได้วางกรอบพื้นฐานในการผลิตองค์ความรู้แบบอาณาบริเวณศึกษาและวิจารณ์การศึกษาแบบยุโรปเป็นศูนย์กลางในทฤษฎีการครอบครองอำนาจนำ (Hegemony) ของกลุ่ม Gramscian ที่มองไม่เห็นการต่อต้านในชีวิตประจำวันของชาวบ้านในด้านของวัฒนธรรมและการใช้ระบบสัญลักษณ์ต่างๆ เท่าที่ตัวเองจะทำได้ภายใต้ข้อจำกัดเรื่องความปลอดภัย

ในด้านของเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ งานของ Hobson (2013b) พยายามอธิบายเศรษฐกิจการเมืองนอกสำนักยุโรปในลักษณะของเศรษฐกิจการเมืองข้ามอารยธรรม (Inter-civilizational political economy) ในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจการเมืองในด้านการเติบโตของทุนนิยม การขยายตัวของโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอำนาจในเศรษฐกิจโลกที่มีต่อประเทศโลกที่สามในลักษณะที่เป็นเศรษฐกิจการเมืองในชีวิตประจำวัน (Everyday political economy) โดยงานรวมบทความต่างๆ ที่บรรณาธิการคือ Hobson

and Seabrooke (2007) เรื่อง *Everyday politics of the world economy* ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจรัฐและสถาบันการเมืองระหว่างประเทศ โดยเน้นศึกษาเรื่องของ “การตัดสินใจในชีวิตประจำวัน” เพื่อตอบคำถามว่าตัวแสดงในหน่วยย่อยต่างๆ (Small-scale actors) ได้ตัดสินใจอย่างไรอย่างหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจในระดับโลกอย่างไร เช่น การศึกษาชาวนา กลุ่มแรงงาน สมาคมการค้า คนรายได้ปานกลาง แรงงานสตรี คนอพยพย้ายถิ่นฐาน เป็นต้น เพราะประเด็นจากหน่วยย่อยต่างๆ กระทบต่อโลกาภิวัตน์ ระบบการเงินระหว่างประเทศ การค้า ระบบภาษี การบริโภค สิทธิแรงงาน และระบอบเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

แม้ว่าสำนักทฤษฎี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเศรษฐกิจการเมืองเชิงสถาบันจะยืนยันข้อเสนอในเรื่องของ “ความเป็นศาสตร์” ที่เหนือกว่าการศึกษาแบบอาณานิคม แต่กระแสดังกล่าวกำลังถูกท้าทายจากกลุ่มของอาณานิคมศึกษามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตองค์ความรู้จากฐานของเศรษฐกิจการเมืองนอกสำนักยุโรปที่เข้ามามีบทบาทต่อข้อถกเถียงและพยายามยกสถานะให้เสมอกับการศึกษาแบบทฤษฎี

บทสรุป

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น การแสวงหาคำตอบที่ว่า “ทำไมจึงไม่ค่อยมีทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองจากฐานองค์ความรู้ทางวิชาการในโลกที่สาม” ต้องย้อนกลับไปพิจารณาประวัติศาสตร์นิพนธ์ว่าด้วยระเบียบการศึกษาของทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองที่เริ่มตั้งแต่วัฒนธรรมที่ 18 และต้นศตวรรษที่ 19 ที่ได้วาง

รากฐานให้กับทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลาง ที่จำแนกออกมาได้เป็นกลุ่มเสรีนิยมชาตินิยม และมาร์กซิสต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเสรีนิยมและมาร์กซิสต์ ได้เข้ามาสร้างการครอบครองอำนาจนำในการศึกษาเศรษฐกิจการเมืองในฐานะที่เป็น “ทฤษฎี”

ดังนั้น ทฤษฎีที่เกิดขึ้นจากสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางจึงมีลักษณะของความลำเอียงทางยุโรป ที่มองว่าทฤษฎีจากกลุ่มยุโรปมีความเหนือกว่าทฤษฎีหรือองค์ความรู้จากพื้นที่อื่นๆ ด้วยข้ออ้างที่ว่าการศึกษาทฤษฎีมีลักษณะที่เป็นศาสตร์ (Science) และเป็นสากล (Universalism) จึงเป็นองค์ความรู้ที่เหนือกว่าการศึกษาแบบเฉพาะพื้นที่และเฉพาะเวลา ด้วยเหตุนี้ จึงนำมาสู่การเลือกปฏิบัติทางวิชาการต่อฐานองค์ความรู้ทางเศรษฐกิจการเมืองนอกสำนักยุโรป ทั้งขอบเขตการศึกษา ทรัพยากรทางวิชาการ และการลดทอนคุณค่าของการศึกษานอกพื้นที่ยุโรปให้เป็นเพียงอาณานิคมศึกษา

อย่างไรก็ดี ทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางได้ถูกท้าทายจากกระแสของการผลิตองค์ความรู้ในทางสังคมศาสตร์ เช่น จากการเคลื่อนไหวของ Perestroika Movement และการศึกษาในสำนักการเมืองในชีวิตประจำวัน ทั้งงานของ James C. Scott และ John M. Hobson เป็นต้น การศึกษาเศรษฐกิจการเมืองในศตวรรษที่ 21 จึงมีลักษณะที่หลากหลายมากขึ้น และองค์ความรู้จากฐานนอกพื้นที่ยุโรป ทั้งทางทฤษฎี วิธีการศึกษา และอาณานิคมเฉพาะต่างๆ จะกลายมาเป็นความท้าทายที่มีต่อทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองสำนักยุโรปเป็นศูนย์กลางทั้งฝั่งเสรีนิยมและมาร์กซิสต์

References

- Acharya, Amitav, and Barry Buzan. 2007. Why is there no non-Western international relations theory?: An introduction. *International Relations of the Asia-Pacific* 7(3): 287-312.
- Al-Ghazali, Muhammad. 2008. The secularist modernist bias of Western social sciences. *Islam and Science* 6(1): 73-89.
- Bates, Robert H. 1997. Area studies and the discipline: A useful controversy? *Political Science and Politics* 30(2): 166-169.
- . 1996. Letter from the president: Area studies and the discipline. *Newsletter of the APSA Organized Section in Comparative Politics* 7(1): 1-2.
- Bilgin, Pinar. 2008. Thinking past ‘Western’ IR? *Third World Quarterly* 29(1): 5-23.
- Caves, Richard E. 1976. Economic models of political choice: Canada’s tariff structure. *The Canadian Journal of Economics* 9(2): 278-300.
- Chen, Ching-Chang. 2011. The absence of non-Western IR theory in Asia reconsidered. *International Relations of the Asia-Pacific* 11(1): 1-23.
- Cohen, Benjamin J. 2007. The transatlantic divide: Why are American and British IPE so different?. *Review of International Political Economy* 14(2): 197-219.
- Cox, Robert W. 1996. Gramsci, hegemony, and international relations: An essay in method. In *Approach to world order*, eds. Robert W. Cox, and Timothy J. Sinclair, 124-143. Cambridge: Cambridge University Press.
- . 1986. Social forces, states and world orders: Beyond international relation theory. In *Neoliberalism and its critics*, ed. Robert O. Keohane, 204-254. New York: Columbia University Press.
- Flyvbjerg, Bent. 2001. *Making social science matter: Why social inquiry fails and how it can succeed again*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Frank, Andre Gunder. 1967. *Capitalism and underdevelopment in Latin America: Historical studies of Chile and Brazil*. New York: Monthly Review Press.

- Gunaratne, Shelton A. 2009. Globalization: A non-Western perspective: The bias of social science/communication oligopoly. *Communication, Culture & Critique* 2(1): 60-82.
- Graham, Loren, and Jean-Michel Kantor. 2007. Soft* area studies versus hard social science: A false opposition. *Slavic Review* 66(1): 1-19.
- Hobson, John M. 2006. Civilizing the global economy: Racism and the continuity of Anglo-Saxon Imperialism. In *Global standards of market civilization*, eds. Brett Bowden, and Leonard Seabrooke, 60-76. New York: Routledge.
- 2004. *The Eastern origins of Western civilization*. Cambridge: Cambridge University Press.
- 2012. *The Eurocentric conception of world politics: Western international theory*. Cambridge: Cambridge University Press.
- 2013a. Part 1 – Revealing the Eurocentric Foundation of IPE: A critical historiography of the discipline from the classical to the modern era. *Review of International Political Economy* 20(5): 1024-1054.
- 2013b. Part 2 – Reconstructing the non-Eurocentric Foundation of IPE: From Eurocentric ‘Open economy politics’ to inter-civilizational political economy. *Review of International Political Economy* 20(5): 1055-1081.
- Hobson, John M., and Leonard Seabrooke, eds. 2007. *Everyday politics of the world economy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Horkheimer, Max. 1982. *Critical theory: Selected essays*. Matthew J. O’Connell, et al., trans. New York: Continuum.
- Huntington, Samuel P. 1996. *The clash of civilization and the remaking of world order*. New York: Simon & Schuster.
- Inglehart, Ronald, and Christian Welzel. 2005. *Modernization, cultural change, and democracy: The human development sequence*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kindleberger, Charles P. 1970. *Power and money: The politics of international economics and the economics of international politics*. New York: Basic Books.
- Laitin, David D. 2003. The Perestroika challenge to social science. *Politics and Society* 31(1): 163-184.

- Lipset, Seymour Martin. 1959. Some social requisites of democracy: Economic development and political legitimacy. *The American Political Science Review* 53(1): 69-105.
- Perestroika. 2000. On the irrelevance of APSA and APSR to the study of Political Science. https://archive.org/stream/OnTheIrrelevanceOfApsaAndApsrToTheStudyOfPoliticalScience/mrperestroika_djvu.txt (Accessed on November 15, 2015).
- Rueschemeyer, Dietrich, Eveline Huber Stephens, and John D. Stephens. 1992. *Capitalist development and democracy*. Chicago: University of Chicago Press.
- Scott, James C. 1985. *Weapons of the weak: Everyday forms of peasant resistance*. New Haven and London: Yale University Press.
- Steinmo, Sven. 2005. The emperor had no clothes: The politics of taking back the APSR. In *Perestroika! The Raucous Rebellion in political science*, ed. Kristen Renwick Monroe, 294-303. New Haven: Yale University.
- Stewart, Sharla A. 2003. Revolution from within. *University of Chicago Magazine* 95(5). <http://magazine.uchicago.edu/0306/features/index-print.shtml> (Accessed on November 10, 2015).
- Thomas, Peter D. 2009. *The Gramscian moment philosophy, hegemony and Marxism*. Leiden: Brill.
- Tullock, Gordon. 1967. The welfare costs of tariffs, monopolies and theft. *Western Economic Journal* 5(3): 224-232.